

Nr 162.

Av herrar **Johnsson** i Stockholm och **Hallén**, om *anslag till studiecirkel- och instruktörsverksamhet bland sjömän.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 8 till årets riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit ett statsbidrag å 20 000 kronor till bildningsverksamhet bland sjömän att ställas till förfogande åt Arbetarnas bildningsförbund att användas i första hand till studiecirkel- och instruktionsverksamhet.

Det är ägnat att förvåna, att den organisation, som längst och mest omfattande bedrivit en sådan bildningsverksamhet bland sjömän, nämligen svenska kyrkans sjömansvård, därmed icke föreslagits att erhålla anslag.

Vid ett fyrtiotal läsrum i svenska hamnar bedriver nämnda styrelse genom sitt utskott för sjömansvård i hemlandet en betydelsefull verksamhet till sjömäns bästa. Arbetet är av både social och kulturell natur. Det både avser att erbjuda sjömännen en ersättning för hem och familjeliv under den tid de uppehålla sig i hamn och söker giva dem tillfälle till vidare utbildning och studier. Särskilt i de mera betydande hamnarna är verksamheten rikt utvecklad och av sjömännen själva högt skattad och omfattad med stort förtroende.

Enbart å sjömansinstitutet i Stockholm och sjömansläsrummet i Göteborg gjordes förlidet år 93 470 besök av sjömän. Bildningsarbete bedrevs t. ex. vid sjömansinstitutet i form av yrkesbestämda folkhögskolekurser, studiecirklar, föreläsningar i förening med bildningsfilm och god underhållning m. m. Bildningsintresset ombord har stimulerats genom fartygsbesök av institutets föreståndare och assistent i samband med utplacering av fartygsbibliotek.

Den sammanlagda kostnaden för verksamheten bara i Stockholm och Göteborg utgjorde föregående år 118 956 kr. varav 1 000 kr. erhållits såsom statsbidrag. Studiecirkel- och kursverksamheten endast i Stockholm drog härutöver en kostnad av 7 010 kr., varav 1 000 kr. utgöra statsbidrag ur anslaget till flyttande folkhögskolekurser. Allt övrigt har insamlats på frivillig väg.

I Stockholm och Göteborg anordnades under året 91 föreläsningar för sjömän till en kostnad av 2 275 kr. i föreläsningens arvoden, ävenledes av insamlade medel.

Fr. o. m. innevarande år har en studieinstruktör och hamnbibliotekarie anställts i Stockholms hamn. Denne instruktörs arbete skall hava sjömansinstitutet såsom sin centralpunkt, och det sammanfaller helt med den uppgift som ABF:s instruktör i Göteborg har och till vilken

departementschefen förordat bidrag. Han skall alltså vid fartygsbesöken stimulera studieintresset ombord, förmedla korrespondenskurser, ordna fartygsbibliotek, giva upplysningar om Stockholms kulturella organisationer, ge anvisningar om högklassiga förströelsemöjligheter m. m. Denna befattning avlönas med 5 760 kr., vartill kommer kostnad för buss- och spårvagnsresor mellan de olika hamnarna och för transport av sjömansbiblioteken.

I skånehamnarna äro sedan några år tillbaka två prästmän avdelade för sjömansvårdsarbete, och under innevarande år komma ytterligare två s. k. stiftsadjunkter att avdelas för bildningsverksamhet bland sjömän i hamnarna Malmö och Hälsingborg.

För alla dessa åtgärder får självfallet sjömansvårdsstyrelsen vidkännas ökade kostnader.

Den inländska sjömansvårdens beräkningsbara kostnader för bildningsverksamhet bland sjömän — bortsett alltså från utgifterna för allmänsocial verksamhet — utgöra alltså för innevarande år

för kursverksamhet och studiecirklar i Stockholm och Göteborg	9 010:—
för föreläsningar i Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg	2 500:—
för lön åt instruktör i Stockholms hamn	5 760:—
för transport av bibliotek m. m.	1 000:—
	<hr/>
	Summa kronor 18 270:—

Då sjömansvårdsstyrelsen dels är pionjär i fråga om bildningsverksamheten bland sjömän — den första folkhögskolekursen för sjöfolk hölls redan 1926, och studiearbete efter ordnad plan har i Stockholm bedrivits sedan 1924 — och då den dels under alla dessa år utfört arbetet med frivilliga medel och gjort det på ett sådant sätt att den överallt äger sjöfolkets förtroende, skulle det kännas som en kränkning, om den helt ställdes utanför, då staten nu i högre grad än tidigare börjar lämna sin hjälp till sådan verksamhet.

Utan att göra några som helst jämförelser med ABF:s insatser på området få undertecknade hemställa,

att riksdagen ville medgiva, att för nästa budgetår 10 000 kronor anvisas såsom särskilt anslag att ställas till förfogande åt svenska kyrkans sjömansvårdsstyrelses utskott för sjömansvård i hemlandet att användas i första hand till studiecirkel- och instruktörsverksamhet bland sjömän.

Stockholm den 22 januari 1946.

Joh. W. Johnsson.

Harald Hallén.